METODICKÉ USMERNENIE TÝKAJÚCE SA MODULU M02 MZDY

ČÍSLO 3/2025

ZJEDNOTENIE VYMERIAVACIEHO ZÁKLADU PRE VÝPOČET PRÍSPEVKOV ZAMESTNÁVATEĽA A ZAMESTNANCA NA DOPLNKOVÉ DÔCHODKOVÉ SPORENIE (DDS)

Súvisiace predpisy

- Zákon č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a centrálnom ekonomickom systéme a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov.
- Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Interný riadiaci akt MF SR č. 9/2009 Smernica o tvorbe, aktualizácii a vydávaní interných riadiacich aktov Ministerstva financií Slovenskej republiky v znení neskorších dodatkov.

Úvodné ustanovenia

V záujme zabezpečenia jednotného vykonávania vnútorných riadiacich a organizačných procesov a činností, ktoré budú aplikovať používatelia **Centrálneho ekonomického systému** (ďalej len ako „CES“) prostredníctvom ekonomického informačného systému CES, vydáva Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len ako „MF SR“) v súlade s § 7 zákona č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a centrálnom ekonomickom systéme a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len ako „zákon č. 215/2019 Z. z.“), toto Metodické usmernenie.

Predmet úpravy

Predmetom tohto Metodického usmernenia je úprava a zabezpečenie zjednotenia prístupu vymeriavacieho základu pre výpočet príspevkov zamestnávateľa a zamestnanca na doplnkové dôchodkové sporenie (ďalej len DDS) v percentách.

Účel metodického usmernenia

Toto metodické usmernenie sa vydáva za účelom zabezpečenia jednotného vykonávania vnútorných procesov a činností používateľov CES v oblasti miezd, a to použitím jednotného vymeriavacieho základu pri výpočte príspevkov zamestnanca a zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie určených v percentách v prípade:

a) štátnych zamestnancov podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 55/2017 Z. z.“),
b) zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme a odmeňovaných podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 553/2003 Z. z.“),
c) zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme, na ktorých odmeňovanie sa nevzťahuje zákon č. 553/2003 Z. z., ale vzťahuje sa naň zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“),
d) zamestnancov podľa Zákonníka práce.

Účelom tohto metodického usmernenia je snaha o zníženie vysokej miery disproporcionality pri výbere vymeriavacieho základu určeného pre výpočet príspevkov zamestnanca a zamestnávateľa na DDS určeného v percentách. Predložené metodické usmernenie v žiadnom bode nezasahuje do kolektívneho vyjednávania na úrovni stanovenia výšky príspevku organizácie na DDS. Metodické usmernenie naopak ponecháva určenie minimálnej a maximálnej percentuálnej výšky príspevkov na doplnkové dôchodkové poistenie v plných kompetenciách organizácií.

Príspevky zamestnanca a zamestnávateľa na DDS

DDS je dobrovoľný, tzv. tretí pilier dôchodkového systému, v ktorom sú finančné prostriedky účastníkov, t. j. zamestnancov a zamestnávateľov, spravované doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami v zmysle zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon č. 650/2004 Z. z.“).

V zmysle § 12 zákona č. 650/2004 Z. z., príspevky na DDS platí zamestnanec a zamestnávateľ za zamestnanca, ak zamestnávateľ uzatvorí zamestnávateľskú zmluvu.

Spôsob stanovenia výšky príspevku zamestnanca a zamestnávateľa nie je zákonom presne definovaný. Výnimkou je stanovená minimálna výška príspevku zamestnávateľa (minimálne 2 %) u zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do 3. alebo 4. kategórie rizika a umelcov, tanečníkov v divadlách a súboroch a hráčov na dychový nástroj (§ 13 zákona 650/2004 Z. z.).

Zamestnávateľ, ktorý platí príspevky za zamestnancov podľa uvedenej výnimky, platí príspevky vo výške a spôsobom dohodnutým v zamestnávateľskej zmluve z:

- vymeriavacieho základu zamestnanca na platenie poistného na dôchodkové poistenie podľa osobitného predpisu (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení),
- príjmu zúčtovaného na výplatu, ak ide o zamestnanca, ktorý nie je povinne dôchodkovo poistený (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení).

Podmienky prispievania na doplnkové dôchodkové sporenie si organizácie určujú v kolektívnej zmluve, príp. v inom internom predpise. Niektoré z podmienok prispievania na doplnkové dôchodkové sporenie, sú stanovené aj v zamestnávateľskej zmluve (§ 58 zákona č. 650/2004 Z. z.).

Vymeriavací základ

Vymeriavací základ ako mzdovú veličinu, jeho použitie, tvorbu a výpočet, presne definuje § 138 ods. 1 až ods. 17 Zákona č. 461/2003 Z .z. o sociálnom poistení.

Maximálnu výšku vymeriavacieho základu pre platenie sociálneho poistenia zamestnanca aj zamestnávateľa ovplyvňujú zmeny priemernej mzdy a stanovuje sa na každý kalendárny rok (§ 138 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení).

Výpočet príspevkov na DDS stanoveného v percentách v CES

Príspevky na DDS môžu byť určené pevnou sumou alebo percentom.

V prípade, ak je výška príspevkov na DDS u jednotlivých organizácií stanovená pevnou sumou:

- výška daného príspevku je dojednaná v kolektívnej zmluve alebo v internom predpise organizácie,
- jej stanovenie nemusí zohľadňovať žiadny z vymeriavacích základov na platenie povinného poistenia.

V prípade, ak nie je výška príspevkov na DDS u jednotlivých organizácií stanovená pevnou sumou (napríklad mesačný príspevok vo výške 20,00 eur) ale **v percentách**:

- daný **príspevok vychádza z vymeriavacieho základu zamestnanca určeného na dôchodkové poistenie** (§ 15 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 138 zákona č. 461/2003 Z. z.), teda prímy, ktoré vstupujú do vymeriavacieho základu na dôchodkové poistenie.

Príklad: *Zamestnanec je celý mesiac na PN ale je mu v tomto mesiaci vyplatená odmena napr. 500,00 eur. Príspevok na DDS v % sa bude rátať zo sumy 500,00 eur*.

Voľba neprispieť v daný mesiac alebo vybrané obdobie, je v rámci CES možná.

Stanovenie výšky príspevkov si organizácie korigujú percentuálnou sadzbou a je v ich kompetencii ovplyvňovať ich minimálnou a maximálnou výškou príspevku.

Dĺžka obdobia platenia dôchodkového poistenia počítaná z vymeriavacieho základu na dôchodkové poistenie, je jedným zo základných činiteľov na vznik nároku na dôchodkové dávky a má vplyv na stanovenie sumy dôchodku. Vymeriavací základ na dôchodkové poistenie je jednoznačne definovaný a používaný u všetkých kategórií zamestnancov (zákon č. 650/2004 Z. z).

Z uvedených dôvodov považujeme práve jeho použitie v kontexte danej problematiky za opodstatnené.

Používanie takto definovaného a určeného jednotného vymeriavacieho základu na výpočet výšky príspevkov na DDS v percentách, je odporúčané pre všetky organizácie zapojené do CES. Organizácie, ktoré majú príspevky určené pevnou sumou, vymeriavací základ nezohľadňujú.

Záverečné ustanovenia

Jedným z hlavných cieľov CES je zjednocovanie a unifikovanie spôsobov realizácie základných procesov a ekonomických operácií v oblasti štátneho sektora, ktorých výsledkom budú spoločné pravidlá pre organizácie v CES, účinné od 1. januára 2023.

Špecifickú skupinu faktorov, ktoré do týchto procesov vstupujú, predstavuje množina prvkov schvaľovaných na úrovni kolektívneho vyjednávania príslušnej organizácie, vychádzajúceho z kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a jej dodatkov na príslušné obdobie, ktorého výsledok je ukotvený v kolektívnej zmluve príslušnej organizácie. Vychádzajúc zo Záverečného ustanovenia predloženého Metodického usmernenia, nie je z hľadiska udržateľnosti možné zohľadniť všetky špecifiká u tak veľkého množstva organizácií, aké do CES vstupuje. Aj preto sa pristúpilo k **zjednoteniu vymeriavacieho základu pre výpočet príspevkov zamestnávateľa a zamestnanca na DDS v percentách**, ktorý je častým predmetom kolektívnych zmlúv alebo iných interných predpisov.

Predložené metodické usmernenie má odporúčací charakter, s cieľom zabezpečiť použitie jednotného vymeriavacieho základu voči všetkým zamestnancom pri výpočte príspevkov zamestnanca a zamestnávateľa na DDS určených v percentách.

Z uvedeného dôvodu preto odporúčame zamestnávateľom na úrovni organizácií vstupujúcich do CES, zohľadniť pri tvorbe najbližšej kolektívnej zmluvy, príp. iných interných predpisov, ktorých predmetom je stanovenie výpočtu príspevkov zamestnávateľa a zamestnanca na doplnkové dôchodkové sporenie vyjadrené percentom (%).

Ako postupovať pri požiadavke na úpravu výšky príspevkov zamestnanca a zamestnávateľa v percentách na doplnkové dôchodkové sporenie v CES a ďalších podmienok s tým spojených, približuje **Metodické usmernenie MF SR CES č. 5/2025 Nahlasovanie zmien vychádzajúcich z kolektívneho vyjednávania podľa zákona 2/1991 Z. z. o kolektívnom vyjednávaní** v znení neskorších predpisov a v zmysle Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a jej dodatkov na príslušné obdobie v Centrálnom ekonomickom systéme.

V Bratislave dňa 11.12.2025